

Onsdag den 7. juli 2010

Islands ansøgning om medlemskab af EU

P7_TA(2010)0278

Europa-Parlamentets beslutning af 7. juli 2010 om Islands ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union

(2011/C 351 E/11)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 540/2010 af 16. juni 2010, hvori Islands opføres på listen over lande, der er berettiget til EU's førtiltrædelsesbistand, der har til formål er at hjælpe ansøgerlande med at tilpasse deres lovgivning til EU-retten,
 - der henviser til Kommissionens udtalelse om Islands ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union (SEK(2010)0153),
 - der henviser til Det Europæiske Råds beslutning af 17. juni 2010 om indledning af tiltrædelsesforhandlinger med Island,
 - der henviser til sin beslutning af 26. november 2009 om Kommissionens udvidelsesstrategidokument for 2009 vedrørende de vestlige Balkanlande, Island og Tyrkiet ⁽¹⁾,
 - der henviser til sin beslutning af 11. februar 2010 om Europa-Parlamentets og Rådets forslag til forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006 af 17. juli 2006 om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (IPA) (KOM(2009)0588 – C7-0279/2009 – 2009/0163(COD)) ⁽²⁾,
 - der henviser til Rådets og Kommissionens redegørelser om Islands ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,
- A. der henviser til artikel 49 i EU-traktaten, i henhold til hvilken »enhver europæisk stat [...] kan ansøge om at blive medlem af Unionen«,
- B. der henviser til, at hvert lands fremskridt hen imod medlemskab af Den Europæiske Union er meritbaseret og afhænger af dets bestræbelser på at opfylde tiltrædelseskriterierne samtidig med, at EU's optagelseskapacitet også skal respekteres,
- C. der henviser til, at Island den 17. juli 2009 forelagde sin ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union,
- D. der henviser til, at Kommissionen forelagde sin udtalelse den 24. februar 2010, hvori den henstillede, at der blev indledt forhandlinger med Island om medlemskab,
- E. der henviser til, at tidligere udvidelser har været en klar succes både for Den Europæiske Union og for de tiltrådte medlemsstater og har bidraget til stabilitet, udvikling og fremgang i Europa som helhed, og at det derfor er vigtigt at skabe de betingelser, der er nødvendige for at afslutte tiltrædelsesprocessen for Island og sikre, at også dette lands tiltrædelse vil blive en succes, i overensstemmelse med Københavnskriterierne,

⁽¹⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2009)0097.

⁽²⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0026.

Onsdag den 7. juli 2010

- F. der henviser til, at forbindelserne mellem Island og Den Europæiske Union går tilbage til 1973, hvor der blev undertegnet en bilateral frihandelsaftale mellem de to parter,
- G. der henviser til, at Island allerede samarbejder tæt med EU som medlem af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) og signatar af Schengen-aftalerne og Dublin-forordningen, og derfor allerede har vedtaget en betydelig del af den gældende fællesskabsret,
- H. der henviser til, at Island er kendetegnet ved rodfæstede demokratiske traditioner og en høj grad af overensstemmelse med EU-retten,
- I. der henviser til, at Island siden 1994 har ydet et vigtigt bidrag til den europæiske samhørighed og solidaritet via finansieringsmekanismen under EØS,
- J. der henviser til, at Island som et land uden militærtraditioner bidrager til EU's fredsbevarende missioner med civil kapacitet og regelmæssigt tilslutter sig EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik,
- K. der henviser til, at Island og dets befolkning er blevet alvorligt ramt af den internationale finansielle og økonomiske krise, som førte til det islandske banksystems sammenbrud i 2008,
- L. der henviser til, at Det Forenede Kongeriges og Nederlandenes regeringer i juni og oktober 2009 undertegnede to aftaler med den islandske regering om vilkårene for tilbagebetaling af et lån på 1,3 mia. EUR fra Nederlandene og et lån på 2,4 mia. EUR fra Det Forenede Kongerige; der henviser til, at oktober-aftalen efter en folkeafstemning den 6. marts 2010 blev forkastet, og at de involverede parter forventes at nå frem til en ny aftale omkring de beløb, som var omfattet af den islandske indskuds-garantiordning,
- M. der henviser til, at EFTA's tilsynsmyndighed (ESA) i sin åbningskrivelse af 26. maj 2010 erklærede, at Island er forpligtet til at garantere betaling af en minimumserstatning til Icesave-bankens kunder i Det Forenede Kongerige og Nederlandene,
- N. der henviser til, at den offentlige mening og de politiske partier i Island er splittet over spørgsmålet om medlemskab af EU; der endvidere henviser til, at befolkningens holdning til EU-medlemskab på baggrund af den politiske og økonomiske krise klart har flyttet sig i negativ retning siden sommeren 2009,

Politiske kriterier

1. bifalder Det Europæiske Råds beslutning om at indlede tiltrædelsesforhandlinger med Island;
2. glæder sig over udsigten til at få et land med en stærk demokratisk kultur som ny medlemsstat i EU; understreger i denne forbindelse, at Islands medlemskab kan være til fordel for både landet selv og EU og yderligere vil styrke Unionens rolle som international forkæmper for og forsvarer af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder;
3. fremhæver det glimrende samarbejde, der har været mellem Europa-Parlamentets og Altingets medlemmer inden for rammerne af Det Blandede EØS-Parlamentarikerudvalg, og forventer et lige så frugt-bart samarbejde i det nye Blandede Parlamentariske Udvalg EP-Island;
4. glæder sig i denne forbindelse især over Icelandic Modern Media Initiative, hvorigennem både Island og EU vil kunne udtrykke en stærk stillingtagen til spørgsmålet om retlig beskyttelse af ytrings- og informationsfriheden;

Onsdag den 7. juli 2010

5. opfordrer de islandske myndigheder til at genoverveje den nuværende sondring mellem forskellige EU-borgere for så vidt angår til deres stemmeret og valgbarhed ved kommunalvalg i Island;
6. påpeger, at et ansøgerlands retssystem er et af de områder, som EU lægger særlig vægt på i sin nye udvidelsesstrategi, allerede fra det tidlige førtiltrædelsesstadium; finder, at den islandske regering bør træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre domstolenes uafhængighed i overensstemmelse med Venedigkommissionens anbefalinger ved at finde en passende løsning på problemet med den dominerende rolle, justits- og menneskerettighedsministeren spiller ved udnævnelsen af dommere, statsanklagere og højtstående justitsmyndigheder; forventer, at de islandske myndigheder vil foretage de nødvendige ændringer;
7. tilskynder Island til at ratificere FN's konvention til bekæmpelse af korruption og Europarådets civilretskonvention om korruption;
8. roser Island for dets gode resultater på menneskerettighedsområdet; opfordrer dog de islandske myndigheder til at ratificere Europarådets rammekonvention om beskyttelse af nationale mindretal såvel som FN-konventionen om handicappedes rettigheder;
9. tilskynder Island til at følge henstillingerne fra OSCE/ODIHR i 2008 om hadforbrydelser;

Økonomiske kriterier

10. bemærker, at Island generelt kan fremvise tilfredsstillende resultater for så vidt angår landets opfyldelse af sine forpligtelser som medlem af EØS og dets evne til at klare sig over for konkurrencepresset og markedskræfterne inden for EU; bemærker imidlertid også, at der er behov for en forstærket indsats for så vidt angår tilpasning til de overordnede principper og sikring af fuld overensstemmelse med de gældende regler inden for overensstemmelsesvurdering, akkreditering og markedstilsyn; bemærker, at ESA den 26. maj 2010 sendte en formel åbningsskrivelse til den islandske regering - det første skridt i en overtrædelsesprocedure mod regeringen for manglende opfyldelse af de forpligtelser, den i henhold til EØS-aftalen har til at implementere EU's direktiv 94/19/EF om indskudsgarantiordninger - og konstaterer med tilfredshed, at den islandske regering har reageret med at erklære sig rede til at afslutte Icesave-forhandlingerne så hurtigt som muligt;
11. glæder sig over de politiske foranstaltninger, der er truffet med henblik på en yderligere diversificering af Islands økonomi som et nødvendigt skridt til at sikre landets økonomiske trivsel på lang sigt;
12. minder om, at miljøet har prioritet i Den Europæiske Union, og glæder sig over, at Island er stærkt engageret i miljøpolitik;
13. bemærker, at Island, selv om budgetkonsolideringen fortsat er den vigtigste udfordring, viser opmuntrende tegn på økonomisk stabilisering; betragter de hidtil truffne monetære foranstaltninger som skridt i den rigtige retning for så vidt angår forbedringen af den finansielle og økonomiske stabilitet;
14. hilser rapporten fra den særlige undersøgelseskommission velkommen, idet den muligvis kan bidrage til at genopbygge den nationale selvtilid; foreslår, at kommissionens arbejde følges op med foranstaltninger til at afhjælpe de akutte politiske, økonomiske og institutionelle mangler, som påpeges i rapporten;
15. konstaterer med tilfredshed, at den islandske sammenslutning af pensionsfonde (IDFA) har vedtaget at foranstalte en uafhængig undersøgelse af pensionsfondenes arbejdsmetoder og investeringspolitikker i perioden forud for det økonomiske sammenbrud;

Onsdag den 7. juli 2010

16. opfordrer til, at der indgås en bilateral aftale om ordninger for tilbagebetalingen af lån til en samlet værdi af 3,9 mia. EUR til den britiske og den nederlandske regering; understreger, at opnåelsen af en aftale, som kan godkendes af alle parter, vil genskabe tilliden til Islands evne til at honorere sine forpligtelser, herunder alle dem, der følger af EØS-aftalen, og øge offentlighedens støtte, både i Island og i EU, til Islands tiltrædelsesproces;

17. bemærker, at Island ønsker at indtræde i euroområdet, hvilket kan opnås, når landet er blevet EU-medlem, og alle nødvendige forudsætninger er opfyldt;

18. glæder sig over godkendelsen af den anden revision af stand by-aftalen med IMF, der tager sigte på valutastabilitet, omstrukturering af banksektoren og finanspolitisk konsolidering;

19. er betænkelig ved den høje arbejdsløshed og inflation i Island, omend der på det seneste har været tegn på forbedringer;

20. roser Island for dets høje investeringsniveau inden for uddannelse, forskning og udvikling;

Evnen til at opfylde medlemskabsforpligtelserne

21. bemærker, at Island som medlem af EØS er nået langt med hensyn til opfyldelse af kravene i 10 af forhandlingskapitlerne og delvis opfylder kravene i 11 andre kapitler, hvorfor der kun skal gennemføres komplette forhandlinger om 12 kapitler, som ikke er omfattet af EØS; understreger, som Kommissionen har påpeget, at det er nødvendigt, at Island fortsat gør en seriøs indsats for at tilpasse sin lovgivning til den gældende EU-lovgivning på en række områder og for at gennemføre og håndhæve den effektivt på mellem-lang sigt for at opfylde tiltrædelseskriterierne; understreger, at opfyldelsen af Islands forpligtelser under EØS såvel som aftalen med Island, hvorefter det inddrages i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengen-retsakterne, er vigtige krav i tiltrædelsesforhandlingerne;

22. opfordrer de islandske myndigheder til at finde en løsning på de vigtigste institutionelle svagheder i landets økonomi, især den måde, hvorpå det finansielle tilsynssystem og indskudsgarantiordningen organiseres og fungerer;

23. opfordrer Island til at fastlægge en landbrugs- og landdistriktsudviklingspolitik, der er i overensstemmelse med EU's politikker, samt etablere de administrative strukturer, der er nødvendige for gennemførelsen af disse politikker; understreger i den forbindelse, at EU's politikker skal tage hensyn til den særlige karakter af Islands miljø, flora og fauna, samt til landets fjerne geografiske beliggenhed i forhold til det europæiske fastland;

24. opfordrer Kommissionen til at inddrage de islandske myndigheder i de nuværende drøftelser om reformen af den fælles landbrugspolitik;

25. anerkender den ansvarlige og bæredygtige måde, hvorpå Island har forvaltet sine marine ressourcer, og forventer, at både EU's og Islands myndigheder vil udvise en konstruktiv holdning under forhandlingerne om Islands nødvendige tilpasning til den fælles fiskeripolitik, således at der kan findes en gensidigt tilfredsstillende løsning baseret på bedste praksis og beskyttelse af både fiskeres og forbrugeres interesser i såvel EU som Island;

26. opfordrer Island til at vedtage fiskeripolitiske foranstaltninger, som kan bane vejen for indførelsen af den fælles fiskeripolitik;

27. kræver, at Island indstiller al hvalfangst og frafalder alle de forbehold, som det har taget i Den Internationale Hvalfangstkommission;

Onsdag den 7. juli 2010

28. bemærker, at Island kan yde et værdifuldt bidrag til EU's miljø- og energipolitik takket være dets erfaringer inden for områderne vedvarende energikilder, især geotermisk energi, miljøbeskyttelse og bekæmpelse af klimaændringer;

Regionalt samarbejde

29. mener, at Islands medlemskab af EU – for så vidt som dette vil indebære en yderligere styrkelse af den europæiske tilstedeværelse i Arktisk Råd – vil give EU en strategisk mulighed for at spille en mere aktiv og konstruktiv rolle og desuden bidrage til et multilateralt styre i den arktiske region; påpeger, at dette vil gøre det lettere at løse de fælles miljøproblemer og kan øge EU's interesse for det arktiske område og dets beskyttelse på regionalt og internationalt plan;

30. konstaterer med tilfredshed, at islandsk EU-medlemskab styrke den nordatlantiske dimension af Unionens eksterne politikker;

Den offentlige mening og støtte til udvidelsen

31. opfordrer de islandske myndigheder til at iværksætte en bred offentlig debat om EU-medlemskab med henblik på at inddrage civilsamfundet i processen lige fra begyndelsen, tage hensyn til de islandske borgeres betænkeligheder ved EU-medlemskab og tage højde for det forhold, at et fast engagement er en forudsætning for vellykkede forhandlinger; opfordrer Kommissionen til at stille materiel og teknisk bistand til rådighed for de islandske myndigheder, hvis de anmoder herom, for at hjælpe dem med at forbedre gennemsigtigheden og ansvarsfordelingen i forbindelse med tiltrædelsesprocessen og organisere en detaljeret og omfattende landsdækkende informationskampagne om følgerne af EU-medlemskab, således at de islandske borgere kan foretage et informeret valg ved den fremtidige folkeafstemning om medlemskab;

32. mener, at det er af afgørende betydning, at EU's borgere modtager klar og udtømmende information om følgerne af islandsk medlemskab; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger i denne henseende og mener, at det er lige så vigtigt at lytte til og reagere på borgernes betænkeligheder og spørgsmål samt tage hensyn til deres synspunkter og interesser;

*

* *

33. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, formanden for Altinget og Islands regering.
